

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

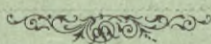
TIDSKRIFT FÖR SOCIALA ❖ ❖

OCH LITTERÄRA INTRESSEN

UTGIFVEN AF ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖

FREDRIKA-BREMER-FÖRBUNDET

REDAKTÖR: LOTTEN DAHLGREN ❖ ❖ ❖

INNEHÅLL:

Emigrationen och ungdomsproblemet i Amerika. Referat af CECILIA MILÖWS föredrag å K. F. U. M. den 30 nov.

Hemslöjden och den nutida uppfostran. Referat af LILLI ZICKERMANS föredrag å K. F. U. M. den 7 dec.

Litteratur: ELIN BECKMAN, Friskgymnastik af ELIN FALK; G., Flygblad, utgifna af Föreningen för kvinnans politiska rösträtt i Stockholm.

Böcker för barn och ungdom julen 1903.

Innehållsförteckning.

SVECIA,

Solidt, tidsenligt Lifförsäkringsbolag.
Ömsesidighetsprincip. — Svensk dödlighet.

Kontor: Regeringsgatan 40.

Olycksfall-försäkringsanstalten GOTHIA.

Afslutar olycksfallförsäkringar på liberalaste och tidsenligaste villkor.

Hufvudkontor: Regeringsgatan 40, 2 tr.

Aktiebolaget Nordiska Kompaniet.

Textilafdelning, Thyra Grafström.

Färdiga och påbörjade **Broderier** på siden, kläder, järte- och ylletrama, passande för **Dinor,** Portiärer, Mattor, Kuddar, Serveringsdukar m. m. Mönster uthyras. Rekvisitioner från landsorten omhändertagas pr omgående.

Obs! Andrad adress: Regeringsgatan 5.

Bröderna Pahlmans Skrif-, Språk- & Handelsinstitut,

A. T. '94, Riks- 50 06, Stockholm, Stora Vattugatan 2, 1 och 2 tr. upp.
Fullständigt Handelsläroverk med öfnings- och möbilstekontor.
Arskurser, Terminskurser, 3 mån. kurser. Kurser i särskilda ämnen.
Undervisningen berättades af 21 lärare. Nya elever emottagas dag-
ligen. **Prospekt** gratis på begäran.
Söndagssektioner. Skriflinstitutet fortgår oförändradt.

Det behöfs endast

att försöka och rätt använda Salubrin mot **yttre skador, hosta, hemorrojder** eller annat i bruksanvisningen angifvet ändamål, för att finna hvarför **alla, som använt det på sätt som i bruksanvisningen angifves, råkna det som en nödvändighetsartikel.**
Salubrin tillhandahålles i Parfym-, Specereri- och Färgaffärer.
Partilager hos **Geijer & C:o, Stockholm.**

NÄSOUKAR

med eller utan kul. bårder

••• i största urval hos •••

A.-B. Nordiska Kompaniet

Stureplan & Regeringsgatan.

HOLMQVISTS Handelsinstitut

GÖTEBORG, är afgjordt Västra Sveriges största, fullständigaste och mest renommerade handelsläroverk. 19:de arbetsåret. 12 speciallärare. Årskurser, terminskurser. Inträde helst vid terminens början, 20 Aug. och 12 Jan. Plats anskaffas i flesta fall. Holmqvists skrifmetod är landets mest spridda och af staten antagen som normalmetod. Begär program.

Filip Holmqvist.

Öfverlärare vid Tekniska skolan i Stockholm, lärare vid Chalmerska institutet, ledamot af Svenska Revisorsamfundet.

(S. T. A. 016427)

Order

från landsorten, uppgående till

20 kronor,

expedieras franko mot efterkräf pr järnväg eller ångbåt.

Profver på begäran

Stort urval af Garnerade

Vinter-Underkjolar.

Nyheter i **Bluslif** Siden och Ylle.

Regeringsgatan 26

Herm. Meeths,

Stockholm.

Hygieniska Skodon tillverkas för Herrar, Damer och Barn.

OBS! Prisbelönta af Dräkt-Reformföreningen.

Skodon tillverkas äfven efter modern fason.

☛ Allt arbete utföres noggrant och af bästa material. ☛
Reparationer verkställas väl och på bestämd utlofvad tid.

P. GUST. PETTERSSON,

52 Drottninggatan 52.

För kapitalister, särskildt fruntimmer, har det länge varit ett önskningsmål att kunna öfverlämna värden af sina värdepapper och skötseln af sina affärer åt någon person eller institution, som med absolut säkerhet förenade punktlighet och noggrannhet i utförandet af det anförtrodda uppdraget äfvensom prisbillighet. En sådan institution är

Stockholms Enskilda Banks Notariatafdelning

(Lilla Nygatan 27, expeditionstid 10-4),

som under garanti af Stockholms Enskilda Bank åtager sig vård och förvaltning af enskilda personers och kassors värdepapper.

Exempel 1. Om en person hos Notariatafdelningen deponerar obligationer, inkasserar Notariatafdelningen vid förfallotiderna kuponger och tillhandahåller deponenten inflyttna medel. Vidare efterser Notariatafdelningen utlottningar af obligationer och underrättar deponenten i god tid, ifall en denne tillhörig obligation blifvit utlottad, samt lämnar förslag till ny placering af det ledigblifna kapitalet.

Exempel 2. Om in-teckningar deponeras hos Notariatafdelningen, underrättar Notariatafdelningen gäldenären därom att räntorna å in-teckningarna skola till afdelningen inbetalas, hvarefter de medel, som inflyta, till deponenten redovisas. Vidare tillser Notariatafdelningen att in-teckningarna blifva i vederbörlig tid förnyade. Om en hos afdelningen deponerad in-teckning genom underlåten förnyelse skulle förfalla, ersätter Stockholms Enskilda Bank därigenom uppkommen skada.

Förvaringsafgift: 50 öre för år pr 1,000 kronor af depositionens värde, dock ej under två kronor.

Klagomål öfver svårighet att få köpa verkligt god Ättika har föranledt Liljeholmens Vinfabrik att tillhandahålla sin, sedan många år för god smak och fin arom kända Ättikssprit, på förseglade flaskor försedda med fabriken's etikett och spädningstabell.

Aug. Magnusson

44, 46 & 48 Vesterlånggatan 44, 46 & 48

31 & 33 Stora Nygatan 31 & 33

(ingång endast från Vesterlånggatan)

STOCKHOLM

Nin nya Afdelning

för

Hvita varor

erbjuder odisputabelt största urval af:

Duktyger, Handdukar, Linnelärfter
och alla slags **Hvita Väfnader.**

Almedals, Norrköpings (Tuppen) och
Gamlestadens samtliga Väfnader
ständigt på lager till *fabrikpris.*

Då helt stycke tages lämnas *extra rabatt.*

All slags Linnesömnad och Märkning
utföres *omsorgsfullt* å egna Atelierer.

För Utstyrlar ovilkorligen bäst och billigast.

Solida varor. Största urval.
Billigaste priser.

Aug. Magnusson,

STOCKHOLM.

Emigrationen och ungdomsproblemet i Amerika.

Referat öfver fröken Cecilia Milows föredrag å K. F. U. M. den 30 nov. 1903.

Efter att ha skisserat en bild af Nya världen sådan den ter sig för främlingen, som för första gången sätter foten på dess jord, öfvergick föreläserskan till en karaktäristik öfver de olika nationernas emigranter. Däri framhölls, hvad särskildt *svenskarna* beträffar, att de i allmänhet betraktas som yrkesskickliga och tekniskt färdiga. Svenska handverkare få också godt betaladt arbete i städerna när de lärt sig arbeta med den intensitet som fordras. Men det kräfver sin tid. Svenskarna anses tillföra västern en kraftig, sund och laglydig åkerbrukande befolkning. Svenska tjänarinnor äro i allmänhet värderade, men alltmer klagas öfver deras böjelse för olagliga förbindelser. I detta afseende ha de betyg om sig att stå långt efter irländskorna och endast ett litet fjät före negresserna.

Hvad gör nu den amerikanska nationen för att, i stället för den fara emigrationen innebär för dess sunda utveckling, vända densamma i en fåra, som för landet blir fruktbringande? Själfbevarelsedriften tvingar amerikanaren att utestänga ur sitt medvetande de äldres nöd, han kan ej räcka till för Europas millioner fattighjon; det är åt *barnen* han ägnar all sin uppmärksamhet. Hans arbete för barnen är lika enastående som storslaget. Barnen äro ju Amerikas framtid; att assimilera denna heterogena barnskara och af den fostra laglydiga medborgare är det problem, som Amerika satt sig före att lösa, och det har äfven lyckats göra det, tack vare de stora pedagogiska egenskaper, den förståelse af barnasinnets och den utomordentliga praktiskt organiserande förmåga som landet besitter.

Framför allt är det prästen i de många olika amerikanska trossamfundet, hvars insats i de ungas fostran till goda medborgare och starka, oberoende människor, förtjänar att framhållas. Och öfverallt förstår han att taga vara på kvinnans framstående egenskaper på välgörenhetens område. Som ett exempel på det infly-

tande en af dessa storsinta, vidhjärtade prästmän utöfvar, framdrog tal. öfverherden för St: Bartholomews församling i New-York, Rev. David Greer, till hvars moderförsamling ansluter sig fyra emigrantförsamlingar eller samfund: den svenska, den tyska, den kinesiska och den orientaliska. Bland 2,722 söndagsskolebarn arbeta här 311 lärare och lärarinnor; i de sex aftonklubbarna för gossar och flickor i 13—17-års-åldern, besökta af 4,950 barn, verka 260 föreståndare och lärarinnor o. s. v.

Men jämsides med kyrkan arbetar skolan. Särskildt organiserade emigrant-skolor taga sig an de från Europa komna barnen. Mycket berömda sådana äro: the Elliot School, the Paul Revere School och the North Bennett Street Industrial School i the North End Boston, hvilka skolor tal. haft tillfälle noga studera under de fyra månader hon vistades i denna stad. Emigrantbarnen, som strömma till dessa skolor, variera i åldern från 3 till 18 år. Småbarnen mottagas i Kindergarten och fortsätta sedan upp i botten-skolan. Alla öfver 10 och under 18 år skickas in i den s. k. ångbåtsskolan. Här gäller det att fortast möjligt bibringa dem engelska språket. Ty alla dessa från främmande land komna barn äro till att börja med stumma, stumma, som barnen i ett döfstummeinstitut.

Den hängifvenhet, med hvilken de unga lärarinnorna ägna sig åt sin svåra och tålmodspröfvande uppgift, är värd den största beundran, och resultatet äro också nästan fenomenala. Men det är ej endast kunskaper barnen inhämta i den förberedande folkskolan. Det ej minst viktiga resultatet af den snabba förflyttningen från emigrantångaren till skolan är den yttre och inre hyfsning, som laglydnaden framtvingar. Alla myndigheter i skolans tjänst, inspektörer och inspektriser, skolpolis m. fl., verka direkt eller indirekt för att emigrantbarnens namn snarast möjligt måtte komma in i »blå boken», och vanligen lyda föräldrarna villigt de erfarnas råd att ofördröjligen anmäla barnen i emigrantskolorna. Barnen undervisas vanligen ej i annat än engelska språkets läsande och skrifning, de fyra räknesätten, Amerikas historia och geografi samt samhällslära, hygien och gymnastik. Det praktiska arbetet inom skolan, hushållslära, slöjd m. m., omfattas isynnerhet med intresse, ej minst af föräldrarna, hvilka förstå att det är ett arbete, som skänker utsikt till snar förtjänst.

Vid fjorton, femton års ålder släpper skolan barnen, men vid tröskeln mötas de af nya vänner, som taga sig an dem i denna

deras farligaste tid — och härmed var tal. inne på skildringen af det storslagna arbete, som bedrifves för att rädda ungdomen undan gatans frestelser. Härvid samverka kyrkorna och de kristliga föreningarna, privatskolorna och the colleges broderligt med hvarandra. Rika college-män och kvinnor taga liflig del i detta räddningsarbete; i alla de många klubbarna och föreningarna arbeta manliga och kvinnliga präster, läkare, jurister, köpmän, handverkare med en själförgätenhet, en samhällelig ansvars känsla och patriotism, som är värd att tagas till förebild. I Amerikas gossklubbar finnas f. n. nära 2 mill. gossar och i flickklubbarna minst lika många flickor, alla i åldern 10—20 år. Endast i New-York finnas 300,000 gossar ur arbetsklassen, i New Haven 15,000. Af dessa tillbringa de flesta sin skolediga tid på gatan. Det är denna klass klubbarna vilja åt.

Har man ej råd att bestå sig med egna lokaler, upplåtas skolornas. I klubbarna böra alltid finnas slöjdsalar, en gymnastiksal och ett par lärum med riklig tillgång på ungdomslitteratur och goda tidskrifter. Klubbarna äro dels s. k. massklubbar, dels gruppklubbar. I de förra uppgå medlemmarnas antal från 100 till 5,000; i de senare från 6 till 20.

Klubbarna äro afsedda för den mängd barn, som löpa vildt omkring på gatorna, ej emedan de äro hemlösa, utan emedan hemmen äro sådana, att de ej kunna utöfva någon dragningskraft på de unga. Klubbarna äro öppna på kvällen mellan 7—10 och erbjuda allt det hemmet ej består: trefnad, värme, ljus, förströelse, jämnåriga kamrater, en god och vänlig ledning utan allt tvång. — Som mönster för en sådan klubb framhöll tal. den af mr Tomas Chew i Boston stiftade berömda gossklubben i Fall-River, hvilken fröken Milow under stiftarens egen ledning i alla dess detaljer studerat. Ifrån en ringa början har den växt ut till en storartad association, som räknar 2,000 medlemmar och har en egen byggnad, uppförd i stor stil, skänkt af mångmillionären Tomas Borden. Snälla gossar från goda hem mottagas ej där. Det är de elaka, vildsinta, vanvårdade och försummade, de som hafva eländiga hem och dåliga föräldrar som äro de privilegierade.

Efter att ha beskrifvit den storartade byggningen med dess för olika ändamål afsedda salar och klassrum, klubbens organisation, metoder o. s. v. samt redogjort för en motsvarande klubb för flickor, ledd af en rik dam i Boston, miss Mary Shove, riktade tal. en vädjan till sina landsmän om att behjerta vår egen förvildade ungdoms nöd. Skulle ej något liknande de amerikanska ungdomsklub-

barna kunna komma till stånd hos oss? Såsom på samma gång en maning och uppmuntran, uppläste tal. till sist ett bref hon mottagit af samme människovän och ungdomsledare, hvars storartade räddningsverk hon nyss beskrifvit. Mr Chew uppmanar på det varmaste till bildande af klubbar efter amerikanskt mönster. Han säger sig haft att göra med alla nationers barn, äfven med svenska.

»Det tyckes mig», skrifer han, »som om de voro gamla i förtid, de bära gamla hufvuden på unga skuldror. De förefalla mig tungsinta och tryckta, de kunna ej som andra barn le, sjunga och leka, ej i leken glömma sig själfva. Jag medgifver dock villigt att de äro trofastare naturer och djupare och gedignare karaktärer än våra.»

Efter att ha frankastat några råd om sättet för organiserandet af klubbarna, slutar han med följande varmhjärtade ord:

»Sköt klubben så, att den vinner den stora allmänhetens förtroende och erkännande. Var viss om att frivilliga bidrag och donationer då ej skola tryta. Svenskarna äro ju namnkunniga för sin storsinhet och generositet, världsberömda för sin förmåga att organisera skolor. På Chicagoutställningen gafs oss tillfälle att se och erkänna detta.

»Håll fast vid mitt första och sista råd: förse edra gossar och flickor med välfyllda ungdomsbibliotek och välfyllda slöjdsalar. Arbetet bör ha sin tid, glädjen och nöjet sin. Båda måste väl tillgodoses för att kunna bibringa barnet andlig och lekamlig hälsa. Gud välsigne er sträfvan och må den bära tusenfaldig frukt.»

Hemslöjden och den nutida uppfostran.

Referat öfver fröken Lilli Zickermans föredrag å K. F. U. M:s hörsal den 7 december 1903.

Under en resa i södra Västergötland hade tal. kommit att fästa sig vid det egendomliga förhållande, som är rådande mellan uppfostran och arbete i vår tid. Starkast framträder detta i de trakter, där fabrikena lagt under sig arbetskrafterna. Tal. var ute för att söka slöjd, en lefvande slöjd, som var folkets personliga egendom och nedärfd genom generationer. Man finner emellertid intet kvar af det

gamla — ju mer frigjort folket blifvit, dess mer har dess personlighet gått förlorad. Ett själfständigt skapande arbete finner man ytterst sällan. Hvad som göres är dåliga kopior efter dåliga original. Ej ens i Skåne, där textilslöjden länge varit bofast, kan förmågan till personlig insats göra sig gällande. Dalarne är nog den enda provins, där folksmak och fantasien i någon grad lefver kvar. Men hvad man finner af folkets arbete har ganska litet intresse, och hvad som göres vackert och med gamla traditioner åstadkommes af folk, som haft sin barndom i den tid, då arbetet hörde till uppfostran i hemmet.

Hvari ligger orsaken? De barn tal. iakttog visade godt gry till kraftiga, tänkande arbetsmänniskor, jordbrukare, handverkare och köpmän. Hvad ungdomen beträffade var den på vissa trakter alldeles borta. Det var gamla gubbar och gummor tal. såg, medelålders kvinnor och skaror af barn men kraftig ungdom stod ej ofta att få se. På frågan hvar de unga gossarna och flickorna voro svarades: »De äro i sta'n» eller »de äro på fabriken» eller «de äro i Amerika». Ja, ungdomen var borta, hembygdens förhållanden hade synt dem för trånga, de måste ut till frihet och ett arbete mera vinstbringande än hvad hembygden kunde bjuda. Oftast föreföll detta ej underligt, då man såg på förhållandena. Efter att ha målat en temligen mörk bild af fabriksarbetets demoraliserande inflytande särskildt på den kvinliga ungdomen, öfvergick tal. till *arbetet inom hemmen*. Det vare en sorglig sanning, hvilken bekräftats af mångfaldiga iakttagare, att hemmen numera ej kunde räkna på barnens arbetskraft. Mödrarna klagade allmänt, att de inte hade hjälp af sina barn, ty då de inte läste på läxor eller voro i skolan, ville de endast draga omkring på vägarna och få sig en slant. Ej heller på mera förmögna trakter fann tal. någon arbetets håg bland barn och ungdom — öfverallt samma motvilja för kroppsarbete, samma begrepp att frihet är att slippa arbeta. Om orsaken härtill kan man få olika svar i olika hem, men visst är, att hos barnen står lättjan såsom en följd af hemmets minskade inflytande på uppfostran.

En del af skulden låge enligt tal:s mening äfven i *skolsystemet*: skolan, som brutit nya vägar, har icke kunnat nog långt, ej fullt naturligt, ej heller i öfverensstämmelse med sina idéer fullfölja dessa vägar på den grund, att hemmen icke understött dess sträfvanden. Det är ej nog med att lära barnet tänka, de måste också lära sig att använda sina tankar i handling, och innan arbetet får sin rätta prägel af energi, har lärdomen ej mycken betydelse.

Tal. framhöll vidare vikten för barnets framtid af att endast de inneboende anlagen utvecklas. Där nedlägger barnet sitt intresse,

och intresset är det som först måste väckas. Barnets väg bör gå direkt från skolan till själfva handtverket, antingen hos en mästare eller i af stat och kommun underhållna yrkesskolor, men i båda fallen bör lärotiden anläggas fullt praktiskt. Nu äro de unga ofta vid val af yrke hänvisade till slumpen.

Dess bättre är upprättandet af obligatoriska yrkesskolor endast en tidsfråga; under tiden ha vi i skolorna en pedagogisk slöjd. Men slöjdlektioner på spridda timmar äro alldeles otillräckliga för att bilda öfvergång från skolan till yrket. De kunna på sin höjd iuleda densamma och ha i själfva verket ej heller visat andra resultat. Större vikt måste läggas på den blifvande arbetärens utveckling och mera praktisk måste denna vara, så att den icke endast fyller verkstadsens plats, men koncentrerar och klargör arbetets teknik. Yrkeskolorna skulle i mer än ett hänseende vara en regulator för hvad som slagit öfver genom sin ensidighet och måhända framkalla just detta *personliga i arbetet*, som är kärnpunkten för handtverkets bestånd i konkurrensen med fabrikerne, detta personliga, som maskinerna aldrig kunna komma åt.

Klart är att dessa skolor med hvar sitt speciella yrke först i större samhällen skulle kunna fylla sin uppgift för handtverkarne. På landsbygden med dess glesare befolkning och med handtverket som hemslöjd och binäring till jordbruket, blefve typen för sådana skolor helt annorlunda: ett jordbruk, som sköttes efter småbrukarnes förhållanden, förbättradt med alla ett sådant jordbruks naturliga hjälpkällor: trädgårds- och biskötsel, fjäderfäafvel, mejerihandtering och någon särskild hemslöjd som binäring; med ett ord, ett slags förenklade landtbruksskolor.

För realiserandet häraf fodras nog mycket af statens offervillighet. Men exempelvis i Danmark ha idéerna vunnit terräng och tagit sig flerahanda uttryck. Emigrationen tvingar kanske också oss att följa exemplet, och är landet vunnit för det, och det ger ett lyckligt resultat, skall kanske äfven genom det allmännas eller genom enskildes offervillighet dessa landtfolket uppfostrande yrkesskolor kunna blifva en verklighet.

I fortsättningen af sitt föredrag utvecklade tal. ytterligare att hvad som här fodrades och hvad allmogen i sina enkla kraf behöfde vore: skolunderbyggnad, ett yrke, en egen torfva och ett tidigt gifte, med ett ord: ett regleradt lif. Af allra största vikt är den egna torfvan — den är ett mål att sträfva efter, den har ett eggande inflytande på karaktären.

Litteratur.

»**Friskgymnastik**» af Elin Falk är en bok, som efter allt att döma, kommer att fylla en lucka i vår lärobokslitteratur. Den är nämligen den första svenska lärobok i friskgymnastik, som direkt afser en blifvande *gymnastiklärarinna*s behof. Hittills har intet annat funnits att tillgå än de från 1860-talet härstammande »Tabellerna för Gymnastiska Central-Institutets lärokurs» och den år 1902 utkomna »Handbok i gymnastik för armén och flottan».

Den nu utkomna första delen af »Friskgymnastik» är en kortfattad, klar och redig framställning af den allmänna delen af läran om friskgymnastiken. Bokens andra del, som redan föreligger i manuskript, skall omfatta rörelsetabeller, uppställda efter rörelsernas muskelverkan, rörelsebeskrifningar och figurer.

Författarinnan, som genomgått Gymnastiska Central-Institutet och nu verkar som lärarinna vid dr Arvedsons Institut, håller sig i sin framställning troget till det Lingska systemets grundprinciper.

Elin Beckman.

*

Flygblad utgifna af *Föreningen för kvinnans politiska rösträtt i Stockholm.*

Ofvanstående förening har börjat publicerandet af en serie flygblad, af hvilka de tre första nu äro utkomna. Från olika ståndpunkter bemötas här de mer eller mindre befogade invändningar, som kunna göras mot förslaget att gifva kvinnan politisk rösträtt. Författaren af flygbladet nr 1, rektor *Natanael Beskow*, vill framför allt lugna dem, som frukta för att den sanna kvinligheten skulle försvinna ur världen, om politisk rösträtt gäfvos åt kvinnan. Det andra flygbladets författare, fröken *A. Whitlock*, söker visa, »att det är rättvist och att det är *till nytta* för samhället», att kvinnan göres politiskt myndig. I det tredje flygbladet åter upptager och bemöter fil. lic. *Hilma Borelius* på ett sakrikt och uttömmande sätt snart sagdt alla tänkbara invändningar. Det är en otrolig mängd fakta och upplysningar, som hon funnit plats för inom den trånga ramen af ett 8-sidors flygblad. Af särskildt intresse är hennes påvisande af, att samma argument, som nu användes mot förslaget om politisk rösträtt åt kvinnan, i alla tider framdragits då det gällt reformer till det kvinliga släktets förmån, äfven sådana, som nu för länge sedan i såväl lag som sed vunnit erkännande. Från vidt skilda håll äro de citat, hvarmed hon styrker detta sitt påstående, hämtade och man finner en slående öfverensstämmelse mellan de gamla riksdagsprotokollen från 1860 och de moderna statsrättsliga arbeten, som hon citerar.

De tvänne första flygbladen ha förut publicerats i Dagny, där som bekant frågan om den kvinliga rösträtten blifvit allsidigt belyst i en mängd artiklar och meddelanden. Hos sekreteraren i Föreningen för kvinnans politiska rösträtt i Stockholm, fröken *Anna Lindhagen*, Villagatan 23, kunna flygbladen erhållas till ett pris af 5 öre ex.

G.

Böcker insända till Fredrika-Bremer-Förbundet.

H. Aschehoug & C:o: *Dickmar, Helene*, September.

Beijers bokförlagsaktiebolag: *Hocking, Silas, K.*, Fyren på trollön.
Nordenadler, Ebba, Det var då.

Björk & Börjessons förlag: *Bebel, August*, Kvinnan.

Wilhelm Bille: *May, Karl*. Björnjägarens son. 2:a uppl. *Forester, F.*
Prärieskonaren.

Albert Bonnier: *Roos, Mathilda*, De osynliga vägarna. *Gernandt-Claine, Jane*, I Pagodernas land. *Westermarck, Helena*, Ljud i natten. Studentföreningen Verdandis småskrifter 116—118. *Lea*, Valda berättelser, femte serien, I. II. *Nyblom, Helena*, En sagokrans. *Wahlenberg, Anna*, Länge, länge sedan. *Gyllander, Hugo*, De gyllene böckerna. V. *Lindholm, P. S.*, Samlade sagor och berättelser för barn. *Starnberg, Märta*, Marianne Ræder. *Granqvist, Ida*, Korsfararsånger. *Fogelklou, Emelia*, Allvarsstunder. *Malling, Mathilda*, Nina. *Krag, Thomas*, Jon Greff. *Blicher-Clausen, J.*, Kjell. *Gjems-Selmer, Ågot*, Mors bok. *Schröder, Gustaf*, Örjan Kajland och hans pojkar. 2:a uppl. *Frenssen, Gustaf*, Jörn Uhl. 2:a uppl. *Key, Ellen*, Lifslinier. I, II. Svea 1903. Snöflingan 1903.

A. V. Carlson: *Gaudard, Viktor*. En stöfvares memoarer. Ledstjärnan 1903. De fattiges präst. *Krebbars, H. J.*, Från sagolandet.

Fahlcrantz & C:o: *Lund, Otto C.*, Uppfinnaren Thomas A!va Edison. Barnkammarens bok. *Ödman, N. P.*, En dag i ett engelskt hem.

Folkskolans barntidning: Julklappen 1903. *Quint, Stina*, Guldslottet N:o 5. Lilleputt.

Folkskolans vän: Julklockan 1903. Hemmets kalender. 7:e årg.

Fosterlandsstiftelsens förlagsexpedition: Julkärften 1903. *Eastwood, Frances*, Marcella af Rom. *Runa, Nina*. *Krusenstjerna, Ada von*, För våra barn. Hvilostunder vid Guds ord. *Benz, Gustaf*, Min egen lilla torfva. *Lenk, Margareta*, Hittebarnet. *Virginia af Förf.* till »De spanska bröderna» m. fl.

C. V. K. Gleerup: *Macleod, Mary*, Ur Shakespeares skådespel. *Sharp, Evelyn*, Den andre pojken. *Glanville, Ernst*, Miles Vennings underbara äfventyr i Afrika.

(Forts. i följ. häfte).

Böcker för barn och ungdom

Julen 1903.

Från Fredrika Bremer-Förbundets Bokkomité.

Valands saga af *Anna M. Roos*. Pris 1: 75.

Sagan om Völund — eller Valand, den af V. Rydberg antagna formen — hör till de mest storslagna af våra gamla sagor. Den trotsiga kraften, det intensiva i känslolifvet och detta uppgående i en enda lidelse, som utmärka den nordiske titanen, göra honom till en af sagans mest utpräglade och lefvande gestalter!

På grundvalen af V. Rydberg, »Undersökningar i germansk mytologi», har Anna M. Roos gjort en poetisk framställning af Valands historia och därigenom skänkt oss ett värdefullt bidrag till belysning af våra myter, som med all sin storhet dock ofta för vår fantasi ligga liksom inhöljda i dimma. Poesien, som till sitt väsen är intuition, har denna gåfva att blyxtlikt genomtränga töcken och låta klara bilder uppgå för vår åskådning. Författarinnan tyckes med hela sin själ ha lefvat sig in i Eddans gamla kväden, och hon har därigenom lyckats få fram mycket af den stämning, som hvilar öfver dessa. I rytmiskt ståtliga och glänsande, men ändå i Eddans afmätta, koncentrerade stil skrifna strofer besjungas Valands trotsiga strider mot gudarna; men äfven för det veka och innerliga finnas toner. Språket tolkar lydigt och smidigt alla stämningar: vild vrede och dyster hämndkänsla brusar i den praktfulla sången »Hämndesvärdet»; i nästa sång åter föres man till susande böljor och grönskande ängar. Eluru direkt inspirerade af Eddan, göra dikterna på det hela taget intryck af själfständighet. Dock träffar man här och där uttryck, som alltför starkt påminna om förebilden och därför verka något störande.

I företalet säger författarinnan, att hon vid utgifvandet af sin dikteykel vänder sig i synnerhet till ungdomen. Det ståtliga och intressanta diktverket kommer nog också att särskildt slå an på de unga, och att ingifva dem häg att taga kämedom om Ed-

dans djupa sånger, som ju äro af så stor betydelse för en rätt uppfattning af nordisk kultur.

Ur Shakespeares skådespel. Berättelser för ungdom af *Mary Macleod*. Öfversättning från engelskan af *Karin Jensen*. Med illustrationer. Pris 3: 50.

Föreliggande arbete, en bearbetning af Shakespeares dramer, som afser att göra innehållet i dessa tillgängligt och njutbart för ungdom, synes vara gjord med skicklighet och omsorg, och den är äfven i formellt afseende mycket god. Frågan är endast, om ej den pietetskänsla, man bör hysa för de sanna mästerverken, borde lägga band på alla slags bearbetningar. Har man ens rättighet att förgripa sig på en stor författare och tvinga in hans arbeten i en form, som ej är den ursprungliga? Om man hade inskränkt sig till framställningen af den rena berättelsen i hvarje drama, så kunde ej någon vidare invändning gjorts. Shakespeare har ju lånat sina »sagor» från åtskilliga håll, och dessa kunde ju i sin enkla episka form med intresse läsas af barn och ingifva dem lust att en gång lära känna »sagorna» i den gestaltning, Shakespeare förlånat dem. Men denna bearbetning uppträder ej med så små anspråk. Den vill vara fyllig och uttömmande, och därför återfinner man i den icke endast det rent episka, utan äfven en stor del af samtalen; t. o. m. lyriken har på sina ställen förvandlats till prosa. Visserligen får man på så sätt en noggrann föreställning om innehållet i hvarje drama — redogörelsen för »Hamlet» upptager t. ex. ej mindre än 40 sidor —, men frågan är, om sådana framställningar kunna intressera en icke särskildt litterärt bildad ungdom. Är man förut bekant med Shakespeare, kan man nog med nöje läsa hans dramer också i denna form — man tänker därvid hela tiden på originalets uttryck —, men det är tvifvel underkastadt, om den ungdom, som saknar kännedom om originaldramerna, genom dessa bearbetningar skulle kunna inspireras till studium af den store författaren. Äro de unga för öfrigt tillräckligt utvecklade att förstå dessa långt ifrån alltid lättfattliga redogörelser, så kunna de uppfatta också originalverken. Dessa finnas ju tillgängliga på svenska i en slags familjeupplaga, som är rensad från de svåraste anstötigheterna.

Öfversättningen förefaller synnerligen väl utförd, och illustrationerna äro delvis utmärkta.

Kulturbiblioteket 5. *Olympia och de olympiska spelen* af *Julius Centervall*. Pris 3 kr.

Till ungdomslitteraturen kan detta arbete visserligen ej räknas, men vi hafva dock velat omnämna det här, emedan den del af vår

mognare ungdom, som har intresse för konst och kulturhistoria, i detsamma kan finna mycket, som roar och tilltalar den.

Det är Olympias utseende och historia i forntid och nutid, som här upprullas för oss. Praktbyggnader, stöder och andra konstskatter, som prydde det heliga området under dess glansperiod, äro beskrifna i detalj och med vetenskaplig noggrannhet, likaså deras förstöring och anledningarna därtill, för såvidt man känner dem. För de torftiga lämningarna af det en gång så glänsande Olympia, hvilka genom fornforskarnas bemödanden uppstigit ur den mer än sekellånga vilan i jorden, finna vi äfvenledes här en ganska intressant redogörelse, som på ett levande sätt framställer skillnaden mellan, det som varit och det som är.

Den del af boken, som mest tilltalar en läsare, som ej äger speciellt arkeologiska intressen, är skildringen af de olympiska festerna och täflingslekarna. Äfven för en läsare, som redan förut känner till lifvet i antiken, är den både underhållande och instruktiv. Eluru boken ej innehåller något alldeles nytt och framställningen ej kan fränkännas en viss tyngd, måste man vara förf. tacksam för det han till en helbild sammanfört en mängd detaljer, hvilka man annars vanligen måste söka på olika håll.

De gyllene böckerna. 5. Romantiska sagor, berättade för ungdomen af *Hugo Gyllander*. Pris 2: 75.

Undine af *Fr. de la Motte Fouqué*.

Peter Schlemihls underliga historia af *A. v. Chamisso*.

Lille Zakris kallad Cinober af *E. T. A. Hoffmann*.

Sagan om en Hjortgulden af *W. Hauff*.

Berättelserna äro alla gamla och flera af dem väl kända hos oss, men för en saga kan det ju ej anses som en brist att ej tillhöra den allra modernaste tiden. Den förtjusande sagan om Undine känna vi alla till, både unga och gamla, och vi behöfva därför ej säga något om innehållet i densamma. De andra berättelserna äro minst lika fantastiska, men hafva föga af det poetiska skimmer, som hvilat öfver Undine. Trolldom och häxeri, féer och bortbytingar vända upp och ned på den gamla hederliga verkligheten och göra naturligtvis händelserna mycket spännande.

Sagorna äro väl berättade och innehållet roligt. De passa, skulle man kunna säga, för hvilken ålder som helst, från och med 12 år. Äfven yngre barn skulle utan tvifvel läsa dem med nöje, men det erfordras dock en viss mogenhet för att rätt kunna njuta af det växlande innehållet.

Små vildar af *Jan Maclaren*. Öfvers. från engelskan af *V. Emanuelson*. Pris 3: 25.

Den fräjdade författaren, som redan i så hög grad vunnit hjärtan genom sina mästerliga och gripande skildringar af skottiska

karaktärer och förhållanden — särskildt bland landtbefolkningen — framställer i denna sin nya bok, hur det skottiska skolpojkslifvet tedde sig för ett par årtionden sedan. Med friskhet, lif och lust skildrar han gossarnas förehafvanden och upptåg både inom och utom skolan i den goda staden Muirtown, och ställer några af de mera ledande och karaktäristiska personligheterna, både bland lärarna och lärjungarna, lifslevande för oss. Man får intryck af att hvad han meddelar är händelser ur lifvet, i hvilka han själf tagit verksam del. Han berättar, såsom alltid, med stor talang, fångslande och originellt och — utan att vara pojke drages man med och väntar med spänning på upplösningen af än det ena och än det andra äfventyret. Mer än väl märks det, att förf. själf ser sin skoltid, och hvad därmed sammanhänger, i det skimmer, som ofta bildas omkring genomledda barndomsminnen.

Att en hel del förhållanden, specifika för Skottland, förefalla oss tämligen främmande, är ju helt naturligt, men hvad som öfverraskar är, att förf. med oförställdt välbehag dröjer vid vissa bra litet tilltalande nationella drag och för pojkar utmärkande egenskaper, liksom det måste medgifvas, att en del af pojkarnas påhitt och puffens etj hos oss finna genklang, hur varmt de än omhuldas af författaren. I de mera veka och finkänsliga skildringarna, såsom t. ex. i kap. om den moderlösa gossen Nestie och »Bulldoggens belöning», återfinna vi helt och med glädje den oförlikneliga författaren till »Vid rosenbusken».

Öfversättningen är utmärkt. Torde passa för barn omkring 12—14 år.

Fru Wiggs på Kåltäppan af Alice Caldwell Hegan. Öfversättning från engelskan af *V. Emanuelson*. Pris 1 kr.

Denna mycket lätt och ledigt både skrifna och öfversatta bok kan väl ej räknas till den särskilda barn- och ungdomslitteraturen, men små och stora, unga och gamla böra kunna försättas i godt humör och ha nytta af att höra eller läsa om Fru Wiggs på Kåltäppan, som, trots ganska stora vedervärdigheter, behåller sitt goda lynne, icke klagar, utan försöker göra det bästa af allting och visar sin välvilja mot alla i alla väder. Tämligen vidunderliga erfarenheter får fru Wiggs och hennes omgivning göra, men Amerika är ju, framför andra, ett möjligheternas land, och boken bär en omisskännligt amerikansk prägel.

Buffeljägarna af Kapten Mayne Reid. Öfversatt från engelskan af *H. Nordenadler*. Med illustrationer. Pris 2: 25.

Det är en af Mayne Reids äldre böcker, som här föreligger i ny öfversättning. Den handlar om en jaktfärd, som tre unga bröder företaga öfver prärierna för att uppsöka och döda en hvit

buffel. De hafva, som det anstår söner till en naturforskare, en vaken och intresserad blick för djur- och växtlifvet omkring sig samt upplefva många äfventyr. Boken är ganska väl skriven och en roande läsning för gossar.

Vidare hafva i nya upplagor utkommit:

Den lille vilden af *Kapten Marryat*. Pris 3 kr.

Tjufskyttens son af *Kapten Marryat*. Bearbetad för ungdom. Pris 2: 75.

Björnjägarens son af *Carl May*. Pris 3 kr.

Hafvets hjältar. Berättelse från de stora bankarne af *Rudyard Kipling*. Pris 2: 25.

Barnkammarens bok. Illustrerad af *Jenny Nyström*. Pris 2: 75.

Örjan Kajland och hans pojkar af *G. Schröder*. Pris 1: 75.

Dessa böcker äro redan förut omtalade och väl kända.

Morska pojkar af *Hans Aandrud*. Öfversättning från norskan. Pris 2: 50.

Hans Aandrud är en i Norge omtyckt och gärna läst författare af folklifsskildringar. Han för oss in i lifvet bland fjällen och i dalarna, vi få göra bekantskap med män och kvinnor, unga och gamla och han berättar både vackert och humoristiskt. Hans berättelser ägna sig utmärkt till att läsa högt i familjekretsarna — men låt oss för all del läsa dem på norska. Folklifsskildringar lämpa sig minst af allt för öfversättningar. Vore det fråga om skildringar från t. ex. Spanien, då måste ju de flesta svenskar gripa till öfversättningar, men det borde anses öfverflödigt att i våra dagar bjuda svensk ungdom på norskt folklif i svensk dräkt.

»Morska pojkar» är en axplockning ur fem af förf:s böcker. Vi kunna icke finna denna axplockning särdeles lycklig. Det verkar onekligen enformigt att läsa om dessa 18 mer eller mindre morska pojkar, den ena efter den andra. Hvarför skulle ungdomen icke fatta intresse för andra af Aandruds väl tecknade personer än dessa 18 pojkar?

Öfversättningen är i allmänhet god; naturligtvis skiner dock norsk tankegång och norskt uttryckssätt ofta igenom den svenska dräkten.

Eleanor, Rosen i Benares. Berättelser af *Martha Eitner*. Öfversättning från tyskan af *Tom Wilson*. Pris 3: 50.

Eleanor är en rik köpmandotter från London, som tillika med sina föräldrar reser till Indien, moderns hemland. På resan gör hon bekantskap med en missionärsfamilj Smith. Då både hennes föräldrar och Smiths bosätta sig i Benares, blir Eleanor i tillfälle

att närmare komma i beröring med missionärerna, och då hennes mor dör och fadern återvänder till London, stannar hon kvar i Benares för att hjälpa fru Smith i missionsskolan. Hon får feber och dör, efterlämnande bland hindu-flickorna minnet af en ros, »sådan som blomstrar blott en gång på tusen år».

Den andra berättelsen handlar om Smiths son, Gib, hvilken som missionär slog sig ned i Kalkutta och där efter ett par år dog i kolera. Boken innehåller ganska lifliga skildringar från Benares och Kalkutta, och framhåller, hvilken skillnad det är mellan Indiens sköna natur och det fasansfulla mörker, hvori hedendomen håller händurna fångna. Översättningen är värdad, och boken borde med nöje läsas af unga flickor.

Miles Vennings underbara äfventyr i Afrika. Af *Ernst Glanville*. Översättning af *Karin Jensen* född *Lidfors*. Med illustrationer. Pris 2: 50.

I ett företal till boken står det, att »den bjuder på ren och oförfalskad äfventyrsdiktning» och »det är sanning, ty boken äger ej det ringaste litterära värde och är en enda följd af löst hopfogade, osannolika och hemiska skildringar, som det fordras ganska goda nerver att stå ut med att läsa. Det är möjligt att 13—14 års pojkar kunna finna boken rolig. Språket förefaller dock mycket tungt, underliga ord och ordvändningar förekomma, t. ex. »munfullar».

Bland vildar. Af *Reginald Horsley*. Översättning från engelskan af *H. Nordenadler*. Med sex illustrationer. Pris 3 kr.

Hufvudpersonerna i denna berättelse äro tre unga gossar och en trotjänare i deras föräldrahem. De äro alla fyra hvarandra mycket olika, men alla äro de dock präktiga gossar och rätt väl skildrade. De råka ut för allehanda rysligheter, bortföras af deporterade förbrytare, fartyget strandar utanför en af kannibaler bebodd ö, och de få bevittna tämligen ruskiga saker bland människoätarna, ehuru de äfven bland dem påträffa några bra karlar.

Boken kan nog bereda nöje åt 13—14-åringar, men kan ej odeladt rekommenderas.

Edison. Uppfinnaren Thomas Alva Edison. En berättelse för ungdom af *Otto C. Lund*. Pris 2 kr.

Otto Lund tillägnar alla hurtiga gossar sin bok under uttalande af den förhoppningen, att »lille Al», med hvilket namn Edison som barn benämndes, må blifva deras hjälte, och så sympatiskt och liffullt som Edison skildras, skulle vi mycket misstaga oss, om de hurtiga gossarna sveke denna förhoppning. Boken innehåller

en kortfattad och populär skildring af Edisons lif. Vi se honom först som liten gosse säljande tidningar på Detroit-järnvägen. I en tågfincka sätter han upp ett tryckeri och trycker där en järnvägstidning och inrättar dessutom ett laboratorium. Där inträffar en dag en explosion, och Edison blir till följd däraf bortkörd från sin plats. Han får därpå anställning som telegrafist och börjar som sådan göra elektriska uppfinningar, hvilka, sedan han efter växlande öden uppsatt en egen verkstad, följa hvarandra i en hardt när oräknelig mängd. Förf. ägnar dock icke så mycken uppmärksamhet åt dessa, utan så mycket mer åt Edisons egen märkliga personlighet. Det är en god och ädel man han skildrar, en man, hvars okuffliga viljekraft och oerhörda arbetsintensitet för honom fram till den världsberömda ställning han nu intager. Boken är mycket intressant och anbefalles varmt åt vår ungdom från ungefär 14 år.

Blokadbrytaren. Af *Jules Verne*. Öfversättning af *N. Nisbeth*. Med illustrationer. Pris 1: 75.

Berättelsen handlar om en engelsk kofferdi-kapten, som under kriget mellan Nord- och Sydstaterna trots blokaden lyckades föra sitt fartyg in till Charleston och åter till England, sedan han befriat en i Charleston fängslad nordstatsbo. Boken hör ej till författarens roligaste, men kan dock rekommenderas åt barn öfver 12 år. Öfversättningen företer här och där oegentligheten. Så till exempel kunna ju naturligtvis i en på franska skriven bok engelsmän kalla hvarandra »monsieur», men då boken öfversattes till svenska, borde denna benämning utbytas mot herr eller mister.

Det var då, fortsättning af *Den gamla prästgården* af *Ebba Nordenadler*. Pris 2 kr.

De unga flickor, för hvilkas räkning denna berättelse är skriven, komma icke att afskräckas från boken om de bläddra i den — inga täta sidor, endast små stycken, samt många och långa samtal — alldeles som i »*Den gamla prästgården*». Vi träffa också nu våra gamla vänner därifrån, först och främst den hurtiga och glada Magda, som är sig alldeles lik.

Hennes far och hon bo i en kuststad, och där träffa vi äfven kusinerna, den stillige Gillis och den duktige Sten. För Gillis hyser Magda ett öfvergående svärmeri, och af samma art äro hennes känslor för den unge läraren, »som har hela stadens vackraste mustascher».

Men högre än alla andra människor älskar dock Magda tills vidare sin far, ja, under ett upplopp, som fiskarena i staden ställa till — lyckligtvis en mycket ovanlig företeelse i vårt land — är hon färdig att för honom öffra sitt lif. För öfrigt bör tilläggas,

att allt, t. o. m. pojkkupptåg, går i den erotiska stilen i denna bok, ehuru den onekligen innehåller åtskilliga roliga episoder.

Om det finnes föräldrar, som ej vilja, att deras flickor skola läsa romaner, bland annat därför, att erotiken spelar en alltför stor roll i dessa böcker, så vilja vi upplysa dessa föräldrar om, att skillnaden på romanböckerna och denna bok endast är den, att hjältarna och hjältinnorna här äro mycket yngre än i romanerna.

Prästgårds-Annika. Af *Dikken Zwilgmeyer*. Pris 1: 75.

De fyra kusinernas historia slutade icke med den bok, som kom ut i fjöl. I år få vi veta mera om dem och främst om Annika. Vi förnya bekantskapen med henne i hennes eget hem, prästgården i den lilla kuststaden bland bergåsarna samma år hon går och läser, och den ärliga flickan tar allt med djupaste allvar. Då hennes syskon förklara, att andaktsstunderna i hemmet ofta äro tråkiga, säger Annika, att hon älskar dem, »ty jag tycker om att tänka på, att det är någon, som är större än människorna».

Som bakgrund till Annika, hon, som var nästan fruktansvärdt ärlig och aldrig kunde »gå på ackord», har förf. efter den vanliga schablonen tecknat en rad unga flickor, mer än vanligt ytliga och fallna för flirt. Ett sådant bref, som en af dem skrifer till sin vän, hör väl lyckligtvis till undantagen.

Men alla bifigurer försvinna inför Annikas helgjutna bild. Hennes öde blir emellertid tragiskt. Under en roddtur på fjorden omkommer hon vid försöken att rädda ett par nödställda människor. Vid dragningen fann man henne stående nästan upprätt, med fast hopknäppta händer.

En vacker ungdomsbok, om hvars hjältinna det stora ordet med sanning kan sägas: »att i hennes själ fanns intet svek».

Hemmet på Holmen. Skildringar ur barndomslivet på mormors tid af *I. H.* Pris 3: 25.

Det är ofta för de äldre mycket upplifvande att genom skildringar från flydda — ej alltför aflägsna — tider erinras om, »hur det gick till förr i världen», äfven om detta »förr i världen» ej alltid i sig innesluter ensamt det, som är roligt och behagligt. Barn där- emot hafva för egen del ingen lång tid tillbaka att minnas eller att bli påminta om, men det finns ändock många bland dem, som brinna af ifver att få veta, hur det var förr i tiden, att få höra något från mors och mormors tid. »Mamma, tala om något från då mamma var liten», hur många mödrar känna ej igen den bönen! Visserligen ligger ju ett särskildt intressé för den lilla supplikanten däruti, att allt detta märkvärdiga eller icke märkvärdiga, som han får höra, har händt just hans mamma eller mormor eller far-

mor, men är den berättande af det rätta slaget, kunna barnen nog intresseras äfven för andras mormödrar och mödrar och deras omgifning, och det är hvad vi tro, att förf. till »Hemmet på Holmen» skall lyckas att göra. De första kapitlen läser man visserligen med någon reservation, och tycker att hvad där bjuds på är väl omständligt och hvardagligt berättadt, men så småningom smyga sig de handlande personerna, stora och små, långsamt men säkert in i ens intresse, och när man hunnit till midten af boken, känner man sig särdeles lifvad att fortsätta och få veta mer om allt och alla.

Stommen i skildringen utgöres af lundaprofessorn Hiller och hans två små flickor Anna och Ivor samt hans andra fru, hvilken införes i hemmet såsom nygift just vid den tidpunkt berättelsen börjar. Kring dessa gruppera sig sedan släktingar, vänner, tjänare, skolkamrater, hyresgäster, studenter m. fl. Förträffligt tecknad är tant Hedda, husmansellen, något tvär och kantig, men glad i sitt arbete, allas hjälp och en skatt för hela huset. Och hyresgästen, den gamle enstöringen, adjunkten Tallqvist! Är det ej, »som hade vi sett honom och känt»? Just därför att boken är en kulturbild med många små betecknande tidsdrag, roar den de äldre, men yngre och barn, som ej reflektera öfver den sidan af skildringen, torde mest tilltalas af de många roande och underhållande, ja, spännande episoderna, som blifva än mer så, emedan man känner liksom i luften, att en stor del af dem verkligen äro genomledda. — »Är det riktigt sant?» det är ju också en mycket vanlig fråga. Boken i sin helhet gör ett godt, sant, välgörande intryck. Vi äro glada åt, att den är ett svenskt original, och äro öfvertygade om, att den för de unga är både roligare och långt mer själsutvecklande än de mer och mindre intetsägande engelska ungdomsberättelser, som i öfversättning regna ned öfver oss hvarje jul.

Marcella af Rom. En berättelse från den äldsta kristna kyrkan af *Frances Eastwood*. Öfversättning från engelskan af *Elsa Ribbing*. Pris 1: 75.

Marcella af Rom har mycket syskontycke med åtskilliga andra romantiserade berättelser från det första århundradet efter Kristus, men vi tro att många af dess föregångare bättre än denna uppfyllt de kraf, som ställas på sådana skildringar.

Vi uppskatta tillfullo författarinnans goda vilja och afsikt med sin bok, men förmågan har ej följt med. För att gifva en verklig tidsbild från den äldsta kristna kyrkan fordras en grundlig kännedom om den tidens kulturella förhållanden, men denna saknas här. Berättelsen har ingen riktig tidsfärg, och vissa uttryck och talesätt äro alltför moderna. Oriktigheter eller oegentligheter kan man ock upptäcka i boken (vare sig nu att dessa härleda sig från

författarinnan eller öfversättarinnan), såsom t. ex. sid. 108, där det talas om en »puppelagen volym af Sokrates' skrifter». Ett par ord äfven om illustrationerna. De äro fullkomligt underhaltiga, och man hade nästan hoppats, att sådana clichées, som här förekomma, för alltid utmönstrats.

Dolda krafter och andra berättelser af *A—der*. Pris 1 kr.

De hafva starkt tycke med E. S. K:s berättelser, med den skillnaden, att bland E. S. K:s finnas många mycket tilltalande och väl berättade, då däremot dessa, i allmänhet, förefalla bra svaga. Syftet är i allo godt. Passa ej för barn.

Den andre pojken af *Evelyn Sharp*. Öfversättning från engelskan af *M. R—g*. Med illustrationer. Pris 1: 25.

Boken handlar om familjen Irwins barn, bland hvilka finnas flera flickor, men endast en gosse, som hittills bland sina systrar utvalt den lilla hurtiga Charlotte till sin kamrat i alla lekar, emedan hon är betydligt duktigare än de öfriga. På grund af familjens förändrade ekonomiska förhållanden skall gossen Ted ej vidare gå i skola, utan tillika med sina systrar läsa för en ny guvernant. Det rysliga i denna sak mildras dock betydligt däraf, att den nya lärarinnan, i motsats till den förra, befinnes vara en »stilig» och med pojkupptåg öfverseende ung dam, och äfven däraf, att en med Ted jämnårig pojke skall deltaga i undervisningen. Den nye kamraten, som antagits vara en duktig, af sport och upptåg road pojke, befinnes emellertid vara en fin, klen, för konstnärskallet svärmande gosse, hvilket ger de andra barnen anledning till att göra honom till skottafå för sina mindre älskvärda upptåg. En gammal pedantisk möster faller också offer för deras uppfinningsrikedom i fråga om originella påhitt. Allt går dock väl till slut, t. o. m. möster och barnen lära att förstå hvarandra och bli goda vänner.

Boken innehåller, åtminstone för svensk uppfattning, diverse orimligheter och öfverdrifter, men det är ju icke svenskt utan engelskt lif som skildras.

Öfversättningen är oklanderlig och priset ovanligt billigt.

Kan läsas af ungefär 12-åringar.

Kamraternas stolthet. En berättelse om skollifvet i Tyskland af *May Baldwin*. Öfversättning af *E. Silfverstolpe*. Pris 2: 25.

Peggy åter i England. Berättelse för unga flickor af *Jessie Mansergh*. Pris 2: 25.

Titeln på den första af dessa böcker angifver redan hvarom den handlar. »Kamraternas stolthet» är en ung engelska, som kommer såsom elev till en helpension i München. Skildringarna från

lifvet där, vittna om god uppfattning af och kannedom om tyska seder och förhållanden. I pensionen finnes också en ung, rik amerikanska, och kontrasten mellan dessa två — den engelska flickan med sin inbundna, framåtsträfvande, stolta anläggning och den amerikanska med sin själfständiga natur, sin goda vilja och sitt själfsvåldiga, oförväigna sätt, är träffande och liffullt framställd. Mycket tilltalande är teckningen af den ädla, tyska skolföreståndarinnan, hennes kärleksfulla, fina takt och urskiljning i handledningen af sina elever, hvilkas kärlek och förtroende hon också i rikt mått äger. Hennes bild ger åt boken en viss lyftning och gör den värd att läsas.

Den andra rödryggade boken är en fortsättning af en berättelse, »Peggy i prästgården», som utkom i öfversättning till julen förra året, men den kan också läsas alldeles själfständigt. Denna har mer lifaktighet och färg än dess föregångare. Peggy har vid sina 20 år utvecklats till en god människa, som på den långa ångbåtsfärden från Indien, med sin tjänstaktighet mot alla och sitt goda lynne sprider trefnad omkring sig. Sedan hon återkommit till fäderneslandet, söker hon alltjämt vara nyttig, och hennes trofasthet mot gamla vänner är ett i ögonen fallande drag. Äfven om de andra ungdomarna från prästgården meddelar författarinnan åtskilligt, men händelserna framstå alltför genomskinligt hopgjorda, något som gör berättelsen i all dess oförarglighet tämligen intetsägende.

En stöfvars memoarer. Berättade af *Victor Gaudard*. Med illustrationer af författaren. Pris 2:75.

Boken innehåller tre berättelser, hvaraf den första och längsta gifvit den dess namn. I den få vi följa en stöfvars lif, skildradt af honom själf och detta är en svaghet, ty talande djur höra mer hemma i sagorna än i en berättelse som denna, hvilken icke är afsedd för små barn. För öfrigt är skildringen af lifvet på landet och särskildt af jakten ganska lyckad, fast det nog ibland är verkliga »jägarehistorier» den gode Bob dukar upp. Den andra berättelsen »Sista vargen» är väl gjord och mycket spännande, den tredje och sista däremot mer obetydlig.

Boken passar för barn omkring 12 år.

Prärieskonaren. Berättelse från den amerikanska västern af *F. B. Forester*. Öfversättning från engelskan af *Tom Wilson*. Pris 3 kronor.

Denna bok ingår som nr 23 uti Wilhelm Billes ungdomsbibliotek och utmärker sig liksom de föregående genom en särdeles värdad typografisk utstyrsel. Innehållet är ganska likt de som brukar förekomma i dessa indianböcker; dock skulle vi vilja gifva denna

ett högre betyg än åt en del af dess föregångare, då den inom sin genre är riktigt väl gjord.

Den passar bäst för barn omkring 12 år.

I lifvets värdagar af Anna Lejdström. Pris 1: 25.

De lifvets värdagar, som här skildras, framlefas af en skara barn på Gotland. Det är en bok med utpräglad religiös tendens, men på samma gång munter och frisk. Barnen i Hällesättra prästgård leka som andra glada barn indianlif och stifta hemliga samfund.

Intresset samlar sig hufvudsakligen kring de båda fader- och moderlösa barnen Erik och Margit. Erik växer upp på Gotland bland prästgårdens barn och den lilla Margit hos nämndemannens i Södermanland. Boken handlar dock icke blott om barnen utan också om många stora människor, som ha mer eller mindre underbara öden. Så förekommer i kapitlet »historier från gamla tider», en historia, som icke blott är underbar, utan mer än vanligt apokryfisk. Vi kunna ej förstå hvad dylika fantastiska historier tjäna till i en bok, som eljest handlar om verkligheter.

Svårt är det också att begripa hvarför prästgårdens gossar, när de skulle öfva sig i målskjutning, till skottafla skulle ha »en pappfigur, föreställande en rysk soldat, och för att vinna priset fordrades att träffa den prick, som utvisade, hvar hjärtat var beläget». Skulle förf. önska, att andra nationers barn till skottafla använde en svensk pappsoldat? Det finnes ju målskjutningstaflor, som lämpa sig för dylika ändamål. Ej heller är det väl lämpligt att hos barn inpränta nationalhat. På taflan sid. 106 se vi både herrar och damer och små blomsterprydda flickor, som åskåda den omtalade scenen.

Från skollifvet i Visby finnas för öfrigt både vackra och roliga historier, men vi kunna ej odeladt rekommendera boken.

Tipp, Berättelse för barn af Amanda Kerfstedt. Pris 2 kr.

Fru Kerfstedt har denna gång skrivit en liten bok, som hon själf kallar en bok åt mödrar. Hon säger, att det är hennes önskan, att mödrar må läsa den högt för sina små barn mellan 4—8, 9 år. Vi kunna blott tillägga, att vi innerligt önska att många mödrar måtte följa hennes uppmaning. Vi äro öfvertygade om att inga, hvarken stora eller små, skola ångra att de gjort bekantskap med den lilla bråkstaken Tipp.

Puck och Hos Mormor. Två barnberättelser af Marie Michelet. Ofversättning från norskan. Pris 2: 50.

Det är icke allom gifvet att uppfatta de små barnens tanke- och känslolif — ännu färre ha förmågan att skildra detta lif. Den norska förf. Marie Michelet kan båda delarna. Vi föreställa

oss så gärna, att Puck är hennes egen lille gosse, ty så väl känner hon honom, den på en gång i sina känslor så häftige och så veke lille pysen, som, då han var 6 år gammal lades i sin lilla hvita kista och bars ut till kyrkogården. Men historien om lille Puck är därför icke dystert och ledsamt, nej, lille Puck själf var munter och glad och förde solskenet med sig.

Förf. berättar sedan om, hur Pucks syskon och kusiner tillbringa en sommar på landet hos mormor och morfar. De upplefva där många öden och äfventyr. Dessa friska, glada barn äro tecknade med samma förståelse af barnanaturen, som då det gällde lille Puck. Teckningen af »Tant» och jungfru Anna är gjord med mycken humor. Boken är skriven i fin och ädel religiös anda. Då den är skriven för små barn, kunna vi ej beklaga, att den blifvit öfversatt på svenska.

Öfversättningen är god.

Två vänner. Berättelse af *Hedvig Lagerlöf* med teckningar af *Jenny Nyström-Stoopendahl*. Pris 2 kr.

Den lilla nätta berättelsen om den norske fiskarpojken Ole, som är sina gamla farföräldrars duktiga hjälp, och hans goda vän Randi är mycket enkelt och trefligt skriven. Det förefaller, som vore boken mycket lämplig att skänkas åt barn, nästan så snart de på egen hand kunna läsa en bok; mindre småttingar kunna nog också ha nöje af att höra den föreläsas.

Från Sagolandet. Berättelser ur 1001 Nat. För ungdomen bearbetade af *H. J. Krebbers* under medverkan af *J. Stamperius*. Öfversättning från holländskan af *O. H. D.* Med illustrationer. 2 delar å 2: 25.

Den nya bearbetningen af den berömda samlingen »Tusen och en natt» kan med skäl rekommenderas åt vår sagolystna ungdom. Utgifvaren, en holländsk pedagog, tyckes ha haft en mycket lofvärd princip, nämligen att meddela sagorna i så fullständigt skick som möjligt. Något större antal har därför ej kunnat få plats i samlingen, men det är att hoppas, att ännu några af de gamla välkända sagorna må komma till synes i en följande del af Sagolandet.

Öfversättningen är i allmänhet väl utförd. En och annan germanism förekommer dock, t. ex. formen »Underlampan». Illustrationerna äro förträffliga.

För 10—12-årsåldern.

En sagokrans af *Helena Nyblom*. Pris 3 kr.

Helena Nybloms namn såsom sagoberätterska är vida känt och uppskattadt genom de två samlingar fina sagor, som för några

är sedan utkommo. De voro lika roliga som de voro konstnärliga, antingen man såg dem med barnets öga eller med den vuxnes mera kritiska blick. Denna i år utgifna »Sagokrans» är försedd med ett företal af Björnstjerne Björnson, hvilken i ytterst entusiastiska ordalag uttalar sig om boken. Det är särskildt tvänne sagor, som han högt prisar, och om den ena af dem säger han, att »den er den bedste av alle». Det vill man ju gärna tro, men den finns ej upptagen i boken och inte den andra, heller. De, som finnas, äro mycket fina och fantasirika, ehuru de ej i vårt tycke gå upp mot den första samlingen. »Sagokransen» innehåller tio berättelser, och är, såsom företalet anger, tillägnad alla Helene Nybloms barnbarn. De och många med dem skola säkert följa »Tok-Olles» öden med varmt deltagande, undra huru »Prinsen, som fick tystnaden att tala» bar sig åt därmed och hjärtligt skratta åt »Prinsen och sotaren».

Länge, länge sedan. Sagor af *Anna Wahlenberg*. Med teckningar af *John Bauer*. Pris 3 kr.

I denna af tretton långa sagor bestående bok finnas flera riktigt vackra, så är t. ex. förhållandet med »Skatan, som fick salt på stjärten». Gossen, som fick skatans löfte om att under vissa villkor få strö salt på henne och så önska sig hvad han ville, sporrades genom detta löfte till så allvarliga och ihärdiga ansträngningar, att han snart ägde allt, hvad han önskade sig just som frukt af sitt arbete. Den första af sagorna, »Drottningen», är en mycket fin liten bit, ehuru vuxna nog uppfatta den bättre än barn. »Lindagull och den gamle kungen», historien om en gammal lefnadstrött och bitter kung, som återfick sin tro på det goda genom ett litet barns förtroendefulla ömhet, »Älfkungens bal» med den lilla älfjungfrun, som ingen slöja hade, utan lånade af mjölnardottern hennes brudslöja och återsände den prydd med diamanter, »Juvelläkern», en burlesk berättelse om några dumma jättekvinnor och en klipsk pojke, äro alla läsvärda. Mindre tilltalas man af »Den förtrollade hatten», »Guldhönan» och framför allt af »Tunntappen», en historia om tjuvmjölknig.

På det hela taget äro dessa sagor roande och språket ledigt, hvilket man ju väntar sig af en så rutinerad författarinna som Anna Wahlenberg.

Fem barn och en tomtensse. Berättelse för ungdom af *E. Nesbit*. Öfversättning från engelskan af *M. Drangel*. Pris 2: 50.

Fem barn vistas en sommar på landet och gräfvu en dag upp ur en grop en tomt, som lofvar dem att uppfylla en önskan för hvarje dag —, men vid soändgången upphöra verkningarna af hans

makt. Detta ger anledning till en massa äfventyr, af hvilka några äro verkligt lustiga. För oss svenskar, som icke hafva engelsmännans, vi skulle vilja säga robusta fantasi, verkar det hela något främmande, särskildt tomtens vitsar och ordlekar med anspelning på historiska tilldragelser. Vi tro nog, att boken roar engelska barn mycket, men vi betvifla, att detta i någon högre grad blir fallet med de svenska.

Sagor och äfventyr af Eugenie Beskow. Med teckningar af författarinnan samt af *Elsa* och *Natanael Beskow*. Pris 1: 50.

Man kommer under läsningen af Eugenie Beskows bok mer än en gång att tänka på den gode gamle farbror Topelius. Vare detta sagdt utan något försök till jämförelse! En sådan skulle ju knappast vara på sin plats, bland annat därför att författarinnans eget i all stillfärdighet ganska intensiva temperament dock är det, som framför allt ger prägel åt hennes bok. Men flera af den finske sagoberättarens bästa egenskaper — värme utan sentimentalitet, en hjärtlig och fint förstående blick på barnavärlden och en utpräglad idealitet — utmärka dessa fjorton små berättelser. Endast ett fåtal af dem äro egentligen, hvad man kallar »sagor»; de öfriga äro skildringar af vanliga barns mera vanliga upplevelser (några af de sistnämnda, t. ex. »Pelles rätta» och »Fridolf», äro riktiga små psykologiska mästerverk och läsas säkert gärna äfven af barnens pappor och mammor). Bland »sagorna» må nämnas »Prins Solilej af Vallavanien och trollet Skrajtaskränti» samt »Hur det blef ljusst i det svarta landet», hvilka barnen säkert komma att läsa med stort nöje, äfven om de icke förstå den djupare undermeningen.

Språket är stundom vackert poetiskt, stundom pojkkäckt »fördömsfritt» — men alltid målmedvetet och nästan alltid af den rätta sorten på det rätta stället. För att ha sagt det värsta, som kan sägas om boken, vill jag ömtala, att det är en liten fattighusgosse där, som svär en gång. Men det gör ingenting, ty man förstår hela tiden, att det är så synd om honom.

Nio sagor af Carmen Sylva. Öfvers. af *V. Emanuelsson*. Rikt illustrerad. Pris 2: —.

De egenskaper, som man sedan gammalt är van att finna hos Carmen Sylva, finner man också i denna hennes bok: en varm känsla, som stundom kan slå öfver och bli sentimental, en fin poetisk uppfattning och mycken kärleksfullhet i själfva utarbetningen. Hon har däremot icke sin styrka i uppfinnandet af en intrig, och hennes beskrifningar bli lätt en smula omständliga. För gossar torde hennes bok icke ha stor dragningskraft, därtill har den för litet af rask handling och friskt humör. (Ett undantag härifrån bildar till en viss grad den sista berättelsen, »Maruca», troligtvis en

rumänisk folksägen.) Flickor däremot, åtminstone de mera stillsamma af dem, tycka säkert bättre om den. Poetisk och verkligt rörande är den »saga», som bär författarinmans eget namn, Carmen Sylva — ett stycke själfbekännelse eller lifshistoria, enkelt och vackert berättad.

Samlade sagor och berättelser för barn af P. A. Lindholm.
Pris 2: 50.

I denna bok finnas ej mindre än 25 sagor. De äro i allmänhet ganska bra berättade och röra sig mest om det gamla sagoämnet: en fattig gosse, som slutligen vinner både prinsessan och konungariket. För svenska barn torde det vara af intresse att få läsa ett par lappländska sagor. Den sista berättelsen om missionären och öfferprästen torde bättre passa bland några kulturbilder från Lappland än i barnsagor.

Illustrationerna äro af medelmåttigt värde.

Barnbiblioteket Saga. 5:e årgången. 2 delar. 1 kr. boken.

1. **Franska sagor efter Laboulaye och Perrault**, berättade för Sveriges barn af *Hugo Gyllander*. Med originalteckningar af *Jenny Nyström* och *Hilda Wählström*.

II. **Hunden Tipp och några andra djurhistorier**, berättade af *Henning Wendell*. Med originalteckningar af *Louis Moe* m. fl.

Priset är, såsom synes, lika billigt och utstyrseln lika lockande som vanligt. Af illustrationerna äro flere mycket goda och träffande. Innehållet utgöres ej blott af bearbetningar utan ock af originalhistorier om djur, berättade af en känd djurvän. Samme djurväns bearbetning af den gamla sagan om Mickel Räf synes oss mycket lyckad, liksom *Louis Moes* illustrationer till den äro synnerligen karakteristiska och roande. Af de franska sagorna äro nog åtskilliga redan väl kända, men de äro därför säkert ej mindre välkomna för 8—10-åringar.

Saga. Askepåten samt Pojken och necken. Två svenska folksagor, berättade för barn af *Fridtjuf Berg*, med originalteckningar af *Jenny Nyström*. Pris 15 öre.

Sagas julbok 1903. Pris 50 öre.

Sagas julbok äger liksom dess föregångare den stora förtjänsten, att den ger god valuta för ett billigt pris, om ock dess innehåll i sin helhet i år ej synes oss på långt när gå upp emot förra årets. Godbitar finnas, såsom *Eugenie Beskows* piggt berättade saga om rättan »*Snuuribus*» och *Elin Afzelius* »Hvarför Lill-Olle ville förtjäna penningar» m. fl.

Lilleputt. Barnens minsta julbok, utgifven af *Stina Quint*.
Pris 25 öre.

Lilleputt är näpen och kostar bara 25 öre, och sagan — i ord och bild — om flickan, som tog en visp och gnodde trollkarringen och trollungarna rena — jämte åtskilligt annat —, kommer nog att slå an på småfolket.

Mors lilla Olle och andra visor af *A. T.* Bilder af *Elsa Beskow*. Pris 2: 75. Praktupplaga 6: 75.

Genom »Sjung med oss, mamma», och »Putte i blåbärsskogen» hafva Alice Tegnér och Elsa Beskow vunnit de svenska barnens hjärtan. Med glädje och tacksamhet skola också de små hälsa den förtjusande bilderbok, som de skänka gemensamt barnavärlden. De älskliga och konstnärligt utförda taflorna ansluta sig med en så fin uppfattning till visorna, att de ställa dessa lifslevande för de små sångarnas blickar och blifva den bästa prydnad för barnkammaren. Utan öfverdrift kan man säga: det är julens yppersta bilderbok.

Gamla sånglekar med bilder af *Gisela Henckel-Trapp*. Pris 2: 75.

Det är en originell och vacker idé att, på detta vis bevara våra gamla sånglekar, och fru Henckel-Trapp har utfört den på ett särdeles tilltalande sätt.

Hvarje lek är försedd med text och noter samt framställd i en rad fina och liffulla bilder, som visa oss leken från början till slut. Det ligger något medryckande i dem, så att man nästan tycker sig vara midt uppe i dansen, och de föra tanken till muntra julgillen, där unga och gamla svänga om med samma glädje.

Boken torde närmast vara afsedd för större barn, men är roande för alla åldrar samt blifver genom sina konstnärligt utförda teckningar en värdefull gåfva.

Prinsessornas ABC-bok ritad af *Gunhild Facks*. Pris 2:75.

Denna bok står ej i konstnärligt afseende särdeles högt, men skall utan tvifvel bereda stort nöje för de små, som skola taga sina första steg på lärdomsstigen.

Mamma, tala om något roligt. Sagor och sannsagor för hem och skola. Sjunde samlingen utgifven af *Mathilda Langlet*.
Pris 2: 50.

Denna årgång innehåller liksom de föregående en mängd sagor och uppsatser på vers och prosa till nytta och nöje för smått folk.

I likhet med föregående är hafva i år utkommit:

Fågel Blå och **Guldslottet**, barnens egna julböcker med roliga sagor och berättelser. Båda äro vackert illustrerade, båda äro 127 sidor långa och båda kosta 1: 25.

Af jultidningarna hafva kommit oss tillhanda:

Jultomten. Praktupplagan. Pris 60 öre. Det är i sanning en prakttidning, om vi att börja med beskåda omslaget. Af innehållet påpeka vi särskildt »Svenska bygdet», skriven af Anna M. Roos och ritad af Ottilia Adélborg. En enklare Jultomte kostar 25 öre och Tummeliten endast 15 öre.

Julklockan har mycket godt att bjuda på, bland annat den vackra taflan »Bland getterna på fädbodvall». Pris 25 öre.

Julkärften. Pris 15 öre.

Snöflingan. Pris 60 öre är en gammal vän till barnen. Bland annat har den julspelet och en prisuppgift att bjuda på.

* * *

Allvarsstunder. Religiösa tanke- och lifsbilder, framställda för barn af *Emilia Fogelklou*. Pris 1: 75.

Det är ej ofta man med sådan tillfredsställelse tager kännedom om en bok, som fallet är med denna, och vi hoppas och tro, att den kommer att hjälpa till att fylla ett verkligt behof. Mången, som fått den lyckan att under någon slags form hafva med ungdom att skaffa och som är omgifven af glada, lifliga barn, skulle kanske ibland önska att för en kort stund — t. ex. på en söndagseftermiddag — kunna häjda skämtet och lekarna och fästa barnens tankar och uppmärksamhet på »de ting, som icke synas». Man känner vikten af att samla de unga då och då till en »allvarsstund», utan att trötta eller tråka ut dem. Vi tro, att dessa korta, enkelt framställda religiösa tankar och betraktelser skola i detta hänseende blifva till en särdeles lämplig och god hjälp.

Författarinnan talar kärleksfullt och praktiskt — utan predikoton — om lifvets allvar, dess kraf och mål och visar, hvar man får hjälp att lefva lifvet rätt och att nå målet.

Skada är, att korrekturläsningen af boken lämnar ett och annat öfrigt att önska.

För våra barn. Fortlöpande bibelförklaringar vid morgonandakten af *Ada von Krusenstjerna*, öfversatta och bearbetade af *Adolf Johansson*, e. o. hofpredikant. Första delen. Pris 2 kr 40 öre.

Då boken på sitt omslag har sådana förespråkare som Otto Funcke m. fl., hvilka varmt förorda den, behöfver här ej mycket sägas. Vi hafva ock efter vår uppfattning funnit den lämplig för sitt ändamål, skriven som den är med varm känsla för barnen och med nära anslutning till bibelordet.

Svensk Dam-Tidning

15:de årgången 1904

erbjuder en underhållande och lärorik lektyr för svenska hem. Årgången 1904 kommer att innehålla bidrag af många svenska förf., därjämte värdefulla öfversättningar, bland hvilka särskildt må framhållas den i bokformat anordnade följetongen, en nyutkommen engelsk bok med titel:

På jakt efter en kvinnosjäl,
af

John Oliver Hobbs.

Dessutom en tysk serieberättelse under rubrik "*Mellan raderna*, roman i bref" af *Paul Oskar Höcker*.

Svensk Dam-Tidning

är tvifvelsutän en af Sveriges mest populära *familjetidningar*, som trots det billiga priset bjuder på ett värdefullt innehåll.

Prenumerationspriset är för $\frac{1}{1}$ år kr. 2.20,
 $\frac{1}{2}$ år 1.20, $\frac{1}{4}$ år 70 öre.

Anmälan.

Dagny, utgifven af och organ för Fredrika-Bremer-Förbundet, anmäler med **1904** sin 19:de årgång. Tidskriften skall fortfarande ha till sin hufvuduppgift att verka för en sund och lugn utveckling af arbetet för kvinnans höjande i sedligt och intellektuellt, såväl som i socialt och ekonomiskt hänseende.

Liksom tillförene skall *Dagny* beakta kvinnofrågan och alla dess företeelser samt ägna sin uppmärksamhet åt olika områden af kvinnlig verksamhet, så väl de praktiska som de intellektuella. Ehuru största utrymmet är förbehållet åt sociala frågor, stå de litterära intressena, i all synnerhet de litteraturalster, som behandla kvinnorörelsen i in- och utlandet, äfven på tidskriftens program. Öfversikter och notiser, kortare berättelser, resebref, biografiska och historiska utkast m. m. skola allthjämt rikligt i tidskriften inslyta.

Dagny redigeras af fröken **Lotten Dahlgren**, till hvilken, under Förbundets adress, alla bidrag till och meddelanden rörande tidskriften böra ställas.

Dagny utkommer **1904** med 20 häften, utgörande minst 28 tryckark.

Priset för hel årgång:

För medlemmar af Fredrika-Bremer-Förbundet ... kr. 3,50.

För icke medlemmar af Fredrika-Bremer-Förbundet » 5,00.

Förbundsmedlemmar prenumerera å Fredrika-Bremer-Förbundets byrå, 54 Drottninggatan, personligen eller medelst postanvisning. Icke förbundsmedlemmar kunna prenumerera dels vid alla postanstalter i riket, dels på förbundsbyrån, dels äfven hos hrr bokhandlare.

Lösnummer kunna erhållas å Fredrika-Bremer-Förbundets byrå till ett pris af 30 öre för enkelhäfte.

Annonser för DAGNY

upptagas af

fröken Ingeborg Bergström, 31 Östermalmsgatan 31.

Adresser:

Fredrika-Bremer-Förbundet: Drottninggatan 54.

Rikstelefon 27 62. Förbundets byrå öppen 11—4. Allm. tel. 48 16.

**Fredrika-Bremer-Förbundets Sjuksköterskebyrå:
Tunnelgatan 25.**

Rikstelef. 68 98.

A. T. 82 11.